

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka v právní věci žalobce: **T.L., a.s.**, se sídlem ■■■, právně zastoupená Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem AK Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2017, č. j. OÚPSŘ 27/2017-330-rozh.,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 29. 3. 2017, č. j. OÚPSŘ 27/2017-330-rozh., s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného. Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) ze dne 16. 12. 2016, č. j. SURR/7130/198879/16-Hor, CJ MML 244220/16, jímž bylo k žádosti Společenství vlastníků jednotek domu č. p. ■■■, vydáno stavební povolení na stavbu „Odběrné plynové zařízení pro bytový dům č. p. ■■■ v ■■■ “ na pozemku p. č. ■■■ v k. ú. ■■■.

Žalobce shodně jako v ostatních žalobách projednávaných zdejším soudem namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení jsou nezákonnými rozhodnutími,

neboť byly vydány v rozporu se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který s účinností od 1. 9. 2012 nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a v rozporu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Žalobce nejprve obecně upozornil na to, že byl účastníkem stavebního řízení z důvodů svého práva odpovídajícího věcnému břemeni ve smyslu energetického zákona a vlastnického práva k soustavě zásobování tepelnou energií v Liberci (dále „SZTE“), která zahrnuje i rozvod vedoucí k předmětnému bytovému domu. Změna způsobu vytápění bytového domu, zahrnující odpojení od SZTE, bude mít za následek řadu technických problémů, jež se mohou projevit ve snížení účinnosti SZTE či v krajním případě v provozuschopnosti či poškození SZTE jako celku, což se dotýká žalobce jako vlastníka SZTE, nikoli pouze jako jejího provozovatele. Žalobce ochranu svých vlastnických práv uplatňoval ve stavebním řízení, žalovaný se nedostatečným způsobem vypořádal s jeho námitkami, na některé věcně nereagoval, nevypořádal se s nimi, nedostatečně přezkoumal stavební povolení, ani nedal podnět k přezkoumání příslušných závazných stanovisek.

V *prvním* konkrétním žalobním bodě namítal rozpor s § 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2, § 77 odst. 5 energetického zákona, neboť nebyl správně posouzen soulad změny způsobu vytápění s územní energetickou koncepcí města Liberce, konkrétně s kapitolou 3.1.1., str. 99. Bytový dům se totiž nachází v mimocentrální oblasti, ve které je třeba v dosahu vybudované soustavy CZT (centrálního zdroje tepla) upřednostňovat dodávkové teplo. V územní energetické koncepci Libereckého kraje (kapitola 7.1.2) je doporučení ohledně stávajících odběrů vhodných pro připojení k soustavě CZT. Žalovaný přitom soulad stavby s územními energetickými koncepcemi neposuzoval, podmínky ekonomické efektivnosti a ekologické přijatelnosti byly obsaženy v územním plánu, nikoli v územních energetických koncepcích. Žalobce v žalobě nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že nově posuzovaný zdroj vytápění je rovněž centrálním podle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Tvrzení žalovaného, že kondenzační kotle ušetří roční tepelnou práci, jsou nesprávné, neboť zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií pojem „tepelné práce“ nezná. Odkaz na nařízení č. 195/2001 Sb. je také nesprávný, neboť toto nařízení bylo zrušeno. Žalovaný měl posoudit, zda povolovaná stavba nebude ohrožovat veřejný zájem, tedy posoudit, zda bude zachováno provozování SZTE jako prioritního systému vytápění pro velkou část obyvatelstva Liberce. Žalobce zmínil i vliv odpojení bytového domu na ekonomickou stránku provozování SZTE, kdy se v důsledku tvorby cen tepelné energie zvyšuje při poklesu zákazníkům cena za jednotku tepla pro ostatní odběratele. Odpojením bytového domu (nehledě na odpojování dalších objektů v Liberci) pak může v SZTE vzniknout řada problémů technického rázu, včetně změny hydraulických poměrů, což může ovlivnit funkčnost a provozuschopnost SZTE. Odpojení může mít také negativní vliv na životní prostředí, neboť zprovozněním plynových kotlů došlo k lokálnímu navýšení emisí kysličníku uhličitého i oxidů dusíku. Naposledy žalobce zmínil, že soulad stavby s veřejným zájmem bylo třeba posoudit i s ohledem na projekt revitalizace SZTE na základě příslušných stavebních povolení. Investice do tohoto projektu má smyslu jen tehdy, bude-li komu tepelnou energii dodávat.

V *druhém* konkrétním žalobním bodě žalobce upozornil na rozpor rozhodnutí s § 16 odst. 7 zákona na ochranu ovzduší, jež zakotvuje povinnost využití tepla ze SZTE nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem, jak byla obdobně stanovena v § 3 odst. 8 předchozího zákona na ochranu ovzduší. Dle žalobce nepostačí, aby stavebník prokázal, že je pro něj vytápění z lokálního zdroje ekonomicky přijatelné a levnější, musí prokázat, že

je pro něj vytápění ze SZTE ekonomicky nepřijatelné a náklady na jiný zdroj vytápění významně nižší. Tuto povinnost stavebník nesplnil, žalovaný splnění podmínky dle zákona na ochranu ovzduší posoudil nesprávně. Žalobce dále napadl způsob, jakým stavebník splnění podmínky doložil. Žalobce konstatuje, že je zřejmé, že předmětná kalkulace předložená stavebníkem obsahuje zcela obecné údaje o nákladech na vytápění podle druhů paliva, aniž by byly tyto náklady doloženy. Správní orgány měly podrobit podrobnému přezkumu náklady předložené stavebníkem (včetně investičních nákladů a nákladů na odpojení), tak by došlo k závěru, že nebyla prokázána ekonomická nepřijatelnost. Žalobce v žalobě zdůraznil, že do kalkulace musí být zahrnuty náklady spojené s provozem nového zdroje a náklady na jeho výstavbu, financování a odpojení od SZTE a kalkulace se musí vztahovat ke konkrétnímu bytovému domu.

Jako *třetí* žalobní námitku uplatnil žalobce absenci územního řízení a vydání územního rozhodnutí na předmětnou stavbu. Podle žalobce mělo být před vydáním stavebního povolení vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 stavebního zákona, protože stavba bude mít významné dopady na okolí, včetně popsanych dopadů na SZTE a životní prostředí, které měly být kvalifikovaně posouzeny v územním řízení. Stavba, kterou dojde ke změně v užívání části prostor bytového domu, není pouhou stavební úpravou. Pokud jsou zkoumány dopady v území při připojení, je nutné též zohlednit účinky při odpojení.

Ve *čtvrtém* žalobním bodu žalobce namítal porušení svých procesních práv. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s jeho námitkami, které do značné míry odmítl s poukazem na ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona. Přitom z ustanovení § 89 odst. 2 ve spojení s § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), žalobce dovozoval, že žalovaný byl povinen vyžádat si potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného, a to bez ohledu na obsah odvolacích námitek. Žalovaný byl povinen postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, což neučinil. Rovněž bylo porušeno ustanovení § 3 správního řádu tím, že žalovaný připustil, že se úplným a správným zjištěním stavu věci nehodlá zabývat, když odmítl žalobcovu argumentaci s poukazem na omezenou možnost podávání námitek ve stavebním řízení, ani se jím nezabýval, když neposoudil soulad stavby s územní energetickou koncepcí.

V závěru žalobce poukázal na čistě formalistický přístup správních orgánů s ohledem na § 114 stavebního zákona, § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, aniž by byla posouzena daná věc z hlediska vůle zákonodárce a orgánů územní samosprávy (energetická koncepce, veřejný zájem, ekonomické zájmy žalobce atd.).

S ohledem na nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že jsou případně splněny podmínky pro zrušení rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jakož i pro zrušení stavebního povolení vydaného v prvním stupni správního řízení. Žalobce požadoval náhradu nákladů řízení před soudem.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření žalovaný zdůraznil, že umístění stavby se nedotkne zařízení žalobce, které nebude odstraňováno ani odpojováno, předmětná stavba nikterak nezasáhne do

zařízení žalobce. Dále vyzdvihl, že předmětem řízení nebylo odpojení od SZTE a odkázal na novou právní úpravu odstranění části stavby na základě ohlášení vlastníka. Dodávka tepla do objektu je pak soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani veřejný zájem o dodávku tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. Jinak žalovaný v podstatě shrnul skutečnosti uvedené v odůvodnění svého rozhodnutí a navrhoval zamítnout žalobu.

III. Replika žalobce

V replice žalobce upozornil na obecnost vyjádření žalovaného a reakci na námitky, které žalobce neuplatnil. Žalobce pak zopakoval nutnost posuzovat povolovanou změnu způsobu vytápění z hledisek dle § 77 odst. 5 energetického zákona a také § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší a zdůraznil nutnost povýšit veřejný zájem na existenci a provozování centrálního vytápění nad individuální zájem stavebníka na lokálním vytápění.

Uvedl, že změnou způsobu vytápění předmětného bytového domu (nehledě na změnu způsobu vytápění v dalších objektech) vzniknou v SZTE technické potíže, především zvýšení měrných teplotních ztrát, která se projeví zvýšením ceny tepla ke koncovému uživateli, tlakové ztráty, které si vynutí přestavbu a investice do SZTE, což se dotýká jeho vlastnických práv. Žalobce uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 9 As 34/2011-102, se týkal skutkově odlišného případu, rovněž rozsudek ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, odvozoval účastenství stěžovatele z jiného základu, než na který se odvolává žalobce. Naopak se dovolával rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-58, ve kterém byl obsažen názor, že povinnosti dle § 3 zákona o ochraně ovzduší musí být splněny vždy a musí být stavebním úřadem vždy zkoumány a z rozhodnutí musí být úvahy seznatelné. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2013, č. j. 7 As 71/2012-39, který rozvádí závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-58 v tom smyslu, že zákon o ochraně ovzduší nekonkretizuje pojem ekonomické přijatelnosti, ale správní orgán musí ověřit ekonomický propočet stavebníka, nejenom z něho vycházet.

IV. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu vyplývá, že dne 6. 10. 2016 podal stavebník žádost o vydání stavebního povolení na stavbu „Odběrné plynové zařízení pro bytový dům č. p. X v Liberci XIII, ul. X“. Ve stavebním povolení bylo uvedeno, že se nejedná o plynovou kotelnu, ale o plynové odběrné zařízení dle ČSN EN 1775 - Zásobování plynem a plynovody v budovách a TPG G 704 01 Odběrná plynová zařízení a spotřebiče na plynná paliva v budovách. Plynový kondenzační kotel bude umístěn (výkon do 50 kW) v bývalé mandlovně bytového domu a napojen na stávající rozvody ústředního vytápění a TV mimo zařízení SZTE.

Ve stavebním řízení k žádosti o stavební povolení stavebník mimo jiné doložil:

- projektovou dokumentaci;
- souhlas vlastníků bytových jednotek s vybudováním vlastního zdroje tepla
- souhlasné stanovisko RWE Distribuční služby, s.r.o.;

Dne 4. 11. 2016 vydal stavební úřad oznámení o zahájení stavebního řízení.

Stavebníkem byla doložena stanoviska, resp. vyjádření orgánů státní správy, a to:

- Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, ze dne 20. 9. 2016 a 23. 9. 2016
- Krajské hygienické stanice Libereckého kraje ze dne 5. 9. 2016
- Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje ze dne 17. 10. 2016.

Dne 16. 12. 2016 vydal stavební úřad dle § 115 stavebního zákona stavební povolení na stavbu „Odběrné plynové zařízení pro bytový dům č. p. XX v ■■■“. Jedná se o zřízení jednoho plynového kondenzačního kotle Immergas Victrix 35 o výkonu 33 kW. Nový topný zdroj bude zřízen v samostatném prostoru v suterénu objektu bez potřeby stavebních úprav. Současně bude vedle plynového kotle osazen nerezový průtočný zásobník teplé vody ACV HL 240 o objemu 242 l. Mezi podmínkami pro provedení stavby bylo stavebním úřadem stanoveno, že plynový kondenzační kotel bude napojen na stávající rozvody topné vody domu a rozvody teplé vody domu po odpojení těchto rozvodů od rozvodového tepelného zařízení ve vlastnictví žalobce. Stavebník umožní žalobci přístup po dobu stavby ke všem tepelným zařízením v domě z titulu jejich věcného břemene podle energetického zákona. Stavební úřad konstatoval, že žádost o povolení stavby přezkoumal z hledisek dle § 111 stavebního zákona, projednal ji s účastníky a dotčenými orgány a zjistil, že uskutečněním nebo užíváním nejsou ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy, a projektová dokumentace splňuje obecné technické požadavky na stavby. Stavební úřad zajistil vzájemný soulad předložených závazných stanovisek dotčených orgánů vyžadovaných zvláštními předpisy. Stavební úřad zmínil omezení vznášet námitky podle § 114 odst. 1 stavebního zákona. K jednotlivým námitkám žalobce pak uvedl, že stavebník povinnost dle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší splnil, z hlediska ochrany ovzduší bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí. Podle stavebního úřadu je stavba v souladu s územním plánem a územní energetickou koncepcí Statutárního města Liberec, přípustnou formou zásobení teplem v daném urbanistickém obvodu je rovněž zemní plyn. Stavba je v souladu s veřejným zájmem, odpojení od SZTE a vliv na provozuschopnost není předmětem řízení. Podle stavebního úřadu nebylo třeba vydat územní rozhodnutí, neboť se jedná o změnu již dokončené stavby, která dle ustanovení § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Stavební úřad uzavřel s tím, že do zařízení žalobce nebude zasahováno. K tomu stavební úřad ve stavebním povolení dodává, že v podmínkách pro provedení stavby (10.-12.) upozornil stavebníka, že v průběhu realizace stavby nesmí dojít k poškození ani k dotčení zařízení, které je ve vlastnictví žalobce. Stavbou nebude dotčeno ani žalobcovo vlastnické právo ani právo odpovídající věcnému břemeni.

V odvolání ze dne 5. 1. 2017 žalobce uplatnil obdobné námitky jako v podané žalobě.

V. Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. V úvodu odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnuje odvolací námitky žalobce. Podle žalovaného byl zjištěn stav, o němž nejsou pochybnosti, do zařízení ve vlastnictví žalobce nebude zasahováno, což stavební úřad zjistil z projektové dokumentace, byly naplněny zákonné podmínky pro vydání stavebního povolení, když byla zajištěna závazná stanoviska dotčených orgánů, projektová dokumentace byla zpracována autorizovanými osobami a v rozsahu postačujícím k posouzení povolované stavby a jejího souladu se zákonem, stavební povolení obsahuje podmínky č. 10

až 12 k ochraně stávajícího zařízení žalobce. Nedotčenost vlastnictví žalobce je zajištěno tím, že napojení kotlů na vnitřní rozvody teplé vody budou zahájeny až po odpojení zařízení SCZT. Z hlediska § 77 odst. 5 energetického zákona dle žalovaného stavba splňuje podmínky tohoto ustanovení. Žalovaný zdůraznil, že účastník řízení může uplatnit jen námitky v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona, proto námitky žalobce, jež se přímo netýkaly jeho hmotných práv plynoucích z energetického zákona, byly přezkoumány jen z hlediska zákonnosti rozhodnutí. Žalovaný se dále podrobně zabýval splněním podmínek dle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší účinného od 1. 9. 2012, včetně prokázání naplnění podmínky ekonomické přijatelnosti nového způsobu vytápění. K námitkám týkajícím se energetických koncepcí žalovaný poznamenal, že s ohledem na § 4 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je třeba hodnotit územní energetickou koncepci jako odborný koncepční podklad. Dle platného územního plánu města Liberce se z hlediska zásobování energiemi jedná o mimocentrální oblast, kde je přípustná forma zásobování energiemi i zemním plynem. Podle žalovaného překračují námitky rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, přesto přezkoumal soulad stavby s územními energetickými koncepcemi, které nový zdroj, který je objektovým zdrojem, přímo nezakazují. Podrobně se žalovaný věnoval tomu, proč ani z ustanovení energetického zákona dotýkajících se veřejného zájmu nelze dovodit povinnost stavebního úřadu zabývat se záměrem stavebníka z hlediska dopadů na funkčnost SZTE. K případnému dopadu na SZTE může dojít až odpojením domu od SZTE, které je však soukromoprávní smluvní záležitostí mezi dodavatelem a odběratelem tepla s odkazem na § 76 odst. 2 energetického zákona. Uvedl, že pokud stavební úřad nezohlednil žalobcem předložený odborný posudek týkající se odpojování objektů od SZTE, nepůsobilo to nezákonnost stavebního povolení. Rovněž bylo konstatováno, že předmětná stavba je stavební úpravou, která podle § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Pokud žalobce napadal souhlas Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí a namítal absenci závazného stanovisko Hasičského záchranného sboru, nemá námitka vztah k ochraně věcného práva žalobce. Žalovaný uvedl, že pro účely stavebního řízení bylo vydáno závazné stanovisko Hasičského záchranného sboru dne 17. 10. 2016. Ze stanovisek nevyplývají vůči žalobci žádné požadavky, když žalovaný zdůraznil, že těmito stanovisky orgány státní správy chrání veřejné zájmy chráněnými zvláštními zákony, proto nenechal stanoviska přezkoumat nadřízeným správním orgánem.

VI. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

Předmětem soudního přezkumu bylo stavební povolení na stavbu „Odběrné plynové zařízení pro bytový dům č. p. X, ul. Borový vrch, Liberec XIII“. Jednalo se o instalaci jednoho kondenzačního kotle v prostoru bývalé mandlovny. Stavební povolení bylo vydáno podle § 115 stavebního zákona. Jak žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, stavební povolení sice výslovně neuvádí, že žádost přezkoumal z hlediska splnění podmínek ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí, ale žalovaný dospěl k jednoznačnému závěru, že stavba podmínky tohoto ustanovení energetického zákona splňuje. Toto ustanovení energetického zákona řeší změnu způsobu dodávky nebo změnu způsobu vytápění, která může být podle tohoto zákona provedena pouze

na základě stavebního řízení za splnění dvou podmínek, a to za souhlasu orgánů ochrany životního prostředí a musí být v souladu s územní energetickou koncepcí.

Soud poznamenává, že změnami způsobu vytápění a odpojování bytových domů od SZTE se opakovaně zabýval např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 1. 2011, č. j. 59 A 68/2010-104, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, či rozsudku ze dne 19. 10. 2010, č. j. 59 A 7/2010-36, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. V minulosti již soud rozhodoval i o žalobách žalobce v podstatně shodného obsahu, kasační stížnosti žalobce proti zamítavým rozhodnutím zdejšího soudu byly Nejvyšším správním soudem zamítány a závěry zdejšího soudu shledány souladnými se zákonem (srov. např. rozsudek ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50). Dále se jedná např. o rozsudek ze dne 25. 9. 2015 č. j. 59 A 82/2014-77, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015-38, rozsudek ze dne 28. 8. 2014, č. j. 59 A 110/2013-78, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 129/2014-35. Z tohoto důvodu nemá soud důvod se od těchto rozsudků nikterak odchýlit.

Soud přistoupil k posouzení námitek žalobce vzhledem k jeho specifickému postavení v řízení před správními orgány, což je zřejmé i z postavení žalobce jako účastníka stavebního řízení, i přesto, že nebyl stavebníkem. Podle soudu z ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2 a § 77 odst. 5 energetického zákona nelze dovodit, že by žalobce jako držitel licence na rozvod tepla a dosavadní dodavatel tepelné energie do budovy byl účastníkem stavebního řízení z důvodu držení licence na rozvod tepla a obchodního vztahu mezi žalobcem a odběratelem na dodávku a odběr tepelné energie. Vzhledem k právní úpravě tedy soud konstatuje, že k námitkám žalobce je nutné přistupovat podle § 114 odst. 1 stavebního zákona, tedy k námitkám žalobce směřujících proti stavebním úpravám za účelem vybudování plynového kondenzačního kotle, jako dalšího odběrného místa, ve kterém je jednak omezeno podávání námitek koncentrací řízení a jednak toto ustanovení upravuje možnost žalobce vznášet úspěšně pouze některé námitky. Kumulativním splnění podmínek týkající se námitek uvedených v ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona se například zabýval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 133/2011 - 127.

Z hlediska ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. žalobu ve správním soudnictví může podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv předcházejícím řízením rozhodnutím správního orgánu. Podle soudu se tedy nejedná o generální soudní kontrolu zákonnosti správních rozhodnutí, což je ještě zdůrazněno ustanovením § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a § 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s. Žaloba ve správním soudnictví může být podána jen k ochraně veřejných subjektivních práv žalobce. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 9 As 238/2015 - 38 soud konstatoval, že přezkum rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. je možný z hlediska konkrétního poškození subjektivního veřejného práva. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nelze úspěšně vznášet k ochraně veřejných subjektivních práv jiné osoby či pouze k ochraně veřejného zájmu (s výjimkou případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004). Soud ve správním soudnictví chrání práva žalobce, není povolán ke kontrole zákonnosti rozhodnutí, potažmo správního řízení, které mu předcházelo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015 - 38).

V napadeném rozhodnutí i ve stavebním povolení se správní orgány námitkami žalobce zabývaly s ohledem na ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona, žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce jako účastník stavebního řízení může vznášet jen takové námitky v souvislosti s přímým dotčením jeho práv odpovídajících zákonnému věcnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě, resp. svých vlastnických práv, resp. hmotných práv plynoucích z energetického zákona. Soud se s tímto ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora cit. rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, byť si soud je vědom do jisté míry odlišnosti žalobních i stížních námitek, ke kterým se rozsudek vyslovil. Shodně se k této problematice vyslovil i Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky, když hodnotil, zda s námitkami žalobce spojuje tvrzení o zásahu do svých hmotných práv, a námitky poté zhodnotil v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí.

Pokud se žalobce dovolával ochrany svého vlastnického práva k SZTE, a to i ve veřejném zájmu, činil tak opakovaně obecně a mířil především na dotčení vlastnického práva k SZTE jako celku v důsledku nemožnosti požívat užitky ve formě odměn za dodanou energii. Nespecifikoval přesně, jak se povolené stavební úpravy za účelem změny způsobu vytápění předmětného domu konkrétně dotknou jeho možnosti SZTE či části rozvodného tepelného zařízení užívat, opětovně zmiňoval snížení účinnosti a provozuschopnosti SZTE, technické problémy, případnou změnu hydraulických poměrů. V řízení před stavebním úřadem a žalovaným již žalobce předložil odborný posudek M. V., který se zabýval dopady odpojení objektů na provoz soustavy Františkov (*pozn. soudu*: jedná se o týž posudek, který byl žalobcem opakovaně předkládán i soudu). Byť tak učinil, jednotlivé námitky s konkrétním ohrožením svého zařízení v domě či přístupu k němu, ale ani s konkrétním ohrožením SZTE krom účinků zmíněných shora nespojoval. Stavební úřad i žalovaný se na základě projektové dokumentace zabývali tím, kde se část rozvodného zařízení žalobce, jež je součástí SZTE, v bytovém domě nachází, kde bude umístěna plynová kotelna, v jakém místě a jakým způsobem bude provedeno napojení na stávající domovní rozvody. Žalovaný pak odborný posudek odmítl s tím, že jde nad rámec toho, co může být obsahem námitek dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, když zmínil, že v jiném řízení již žalobce obdržel jeho podrobné hodnocení ze strany žalovaného jako dokumentu, který je pro danou věc irelevantní.

Soud pak především konstatuje, že z obsahu správního spisu nevyplývají skutečnosti svědčící o tom, že by žalobcovo právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu mělo být omezeno, žalobci ve výkonu vlastnických práv k jeho zařízení také nic nebrání, ostatně v tomto směru žalobce žádný výtky tak jako i v jiných obdobných věcech nevznášel. O otázce hodnocení dopadů změny vytápění předmětného bytového domu na provozuschopnost, hydraulické poměry v soustavě a stoupající ceny tepelné energie pro další odběratele bude

pojednáno níže.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne [a soud má za to, že tak neplyne ani z ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu, ani z ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) bod 14. energetického zákona ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí] povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se případně následně změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy SZTE jako celku, a řešit, zda v důsledku povolené změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování SZTE již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány chránit veřejné zájmy chráněné zvláštním zákonem, tj. nejen zkoumat, zda je v souladu s příslušnými ustaveními stavebního zákona, ale také energetického zákona a v souladu s územní energetickou koncepcí a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Dotčená ustanovení nelze vykládat tak, že by stavebník, případně stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy SZTE. Energetický zákon v cit. ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž dříve ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a s účinností od 1. 9. 2012 ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochranu ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá (a to právě i ve formě odpojení od stávající SZTE a zřízení vlastního zdroje vytápění), odběrateli se v takovém případě ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcova SZTE jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci obecné zákonné povinnosti připojení stavby na již existující soustavu dálkového CZT, resp. SZTE a odběru tepelné energie od určitého držitele licence na její rozvod. Soud zastává názor, že otázka zhoršení provozuschopnosti či dokonce ekonomiky provozu SZTE nemohla být za daného legislativního rámce řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odeprání vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Ani stoupající cena tepelné energie pro ostatní odběratele tepelné energie ze žalobcovy SZTE nemůže být důvodem pro nevydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění určité stavby. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Proto také správní orgány nepochybily, pokud nepřihlédly k žalobcem předkládanému odbornému posudku, který se těmito otázkami zabýval, nadto v souvislosti s odpojením jiných odběrných míst v odlišné lokalitě Liberce. Ostatně obdobným způsobem se již k žalobcem předkládanému odbornému posouzení vyjádřil zdejší soud, ani v tomto směru mu nebylo Nejvyšším správním soudem vytknuto pochybení (srov. např. rozsudek ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 as 208/2014-47, v jehož bodu [34] bylo konstatováno: „Z jeho obsahu vyplývá vyčíslení ekonomických dopadů na provoz tepelné soustavy a míra znečištění ovzduší odpojením domů skupiny 1+2+3+4, které však nesouvisí s důvodem, pro který byl účastníkem řízení.“). Žalobce se tedy ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovoláváje se především ochrany veřejného zájmu. Soud setrvává na stanovisku, že změna způsobu vytápění spočívající v odpojení předmětného bytového domu od žalobcovy SZTE a připojení na nový zdroj tepelné energie má svůj

soukromoprávní aspekt, jak zcela správně zdůraznil žalovaný. Předmětný bytový dům byl napojen a dosud odebíral tepelnou energii z žalobcovy SZTE na základě uzavřené smlouvy o dodávce tepelné energie (§ 76 odst. 2 energetického zákona) a předpokládané negativní dopady na SZTE, které žalobce popisuje, nebudou způsobeny umístěním nového odběrného místa, tj. vlivem nového odběrného plynového zařízení, ale ukončením odběru tepelné energie ze SZTE v důsledku ukončení soukromoprávního vztahu mezi stavebníkem jako odběratelem a žalobcem jako dodavatelem tepelné energie.

Námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatečné odůvodnění soud nevyhověl. Námitka byla uplatněna obecně, žalobce nerozvedl, jakými námitkami se žalovaný nezabýval. Soud proto může jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu za nepřezkoumatelná nepovažuje. Jak z rozhodnutí stavebního úřadu, tak napadeného rozhodnutí žalovaného, jež tvoří jeden celek, vyplývá zjištěný skutkový stav v rozsahu pro posouzení projednávané věci včetně posouzení, že zařízení žalobce nebude dotčeno (žalobce námitku nezjištěného skutkového stavu vznesl obecně, aniž by rozvedl, jaké skutkové okolnosti by měly být z jeho pohledu pro posouzení věci relevantní), vyplývají z nich i právní úvahy obou správních orgánů a v souhrnu také jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona a zákona na ochranu ovzduší. Soud má také za to, že z rozhodnutí žalovaného lze seznat, jak se vypořádal s námitkami žalobce, zda je považoval za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona nebo nikoli; pokud se námitky týkaly souladu povolované stavby se zákonem, žalovaný se jimi zabýval v rámci přezkumu zákonnosti stavebního povolení k odvolání žalobce. Zbývá doplnit, že rozhodnutí žalovaného soud nepovažoval ani za nesrozumitelné či vnitřně rozporné v části týkající se souladu stavby s veřejným zájmem a posouzení dopadů stavby na SZTE žalobce. Jak již bylo řečeno, nebylo na místě k námitkám žalobce řešit otázku souladu stavby s veřejným zájmem, stejně tak jako její dopady na okolí, neboť taková námitka přesahuje rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Tyto otázky hodnotily správní orgány na základě závazných stanovisek dotčených orgánů, jak bude ještě rozvedeno.

Námitky uplatněné v prvním žalobním bodu soud neshledal opodstatněnými. Není pravdou, že by stavební úřad a žalovaný rezignovali na posouzení povolované změny způsobu vytápění z hlediska územní energetické koncepce, jak stanoví § 77 odst. 5 energetického zákona, a hodnotili jen její soulad s platným územním plánem města Liberce. Na rozdíl od žalobce však nedovodili, že by dle územní energetické koncepce statutárního města Liberec nebylo přípustné vytápění předmětného bytového domu zemním plynem, ačkoli jde o lokalitu dostupnou ze systému CZT. Žalovaný se pak podrobně zabýval povahou územní energetické koncepce města Liberce a její závazností, dospěl k závěru, že o rozporu s územní energetickou koncepcí hovořit nelze, a soud se zcela s jeho závěry ztotožňuje. Byť ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona ukládá stavebnímu úřadu povinnost posoudit soulad změny způsobu vytápění s územní energetickou koncepcí, nelze pominout zákonnou úpravu obsaženou v § 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energiemi ve znění novely 103/2015 Sb. účinné od 1. 7. 2015, a v prováděcím nařízení č. 232/2015 Sb. (§ 3 tohoto nařízení), z nichž lze dovodit, že energetická koncepce pro statutární město, resp., na úrovni kraje stanoví cíle a zásady nakládání s energií na jeho území a vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje (ochrany životního prostředí a šetrného nakládání se zdroji energie). Součástí územní energetické koncepce je vyhodnocení ukazatelů bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti nakládání s energií. Nezakládá přímo absolutní povinnost využití tepelné energie z CZT, resp.

SZTE. Tomu také odpovídají formulace užívané v žalobcem zmíněné kapitole 3.1.1 územní energetické koncepce statutárního města Liberec, která zásadně hovořila ve smyslu charakterizování přijatelnosti energetického zásobování a nutnosti respektovat přijatelnost dodávkového tepla a částečně zemního plynu, o nutnosti preferencí. Zákon č. 103/2015 Sb., kterým se novelizuje zákon o hospodaření s energiemi, vypouští povinnost statutárních měst přijmout územně energetickou koncepci. Ze zmíněné územní energetické koncepce statutárního města Liberec, ale ani z Krajské územní koncepce Libereckého kraje, když v ní je obsaženo pouze doporučení městům a obcím při vytváření územních energetických koncepcí, nelze dovodit povinnost využívat v dosahu CZT, resp. SZTE jedině tohoto zdroje a právo žalobce jako vlastníka soustavy SZTE na připojení předmětného bytového domu k SZTE a právo dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii. Tento výklad odpovídá přiměřené svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54, a které se z jiného pohledu dotýkal i nález Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostup. na www.mmcra.cz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ Znovu je nutno zopakovat, že požadavek na povinné připojení předmětného domu na SZTE žalobce a odběr jím vyráběné a rozváděné tepelné energie nelze na základě zmíněných územních energetických koncepcí dovodit. Z toho pohledu nemá uvedený žalobní bod spojitost s možným dotčením žalobcových věcných práv, jejichž ochrany se může žalobce ve stavebním řízení a následně soudním přezkumném dovolávat. K namítanému nepřesnému vyjádření žalovaného v napadeném rozhodnutí na str. 14 týkající se použití pojmu „centrální zdroj tepla“, které zákon o ochraně ovzduší nepoužívá v § 16 odst. 7, soud dodává, že tato nepřesná formulace žalovaného nemá žádný vliv na věcnou správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí. Tato formulace nebyla použita v rozporu se smyslem daného ustanovení. K námitce nesprávného použití pojmu „tepelná práce“ žalovaným na str. 10 napadeného rozhodnutí soud konstatuje, že v napadeném rozhodnutí není tento pojem uveden s odkazem na zákon č. 406/2000 Sb., kde se tento pojem dle žalobce nevyskytuje. Žalovaný pouze tímto vyjádřením chtěl zdůraznit ekonomickou výhodu plynového kondenzačního kotle s odkazem na projektovou dokumentaci, kde je uveden výpočet ceny nákladů na vytápění z CZT a nákladů na vytápění zemním plynem. Odkaz na nařízení č. 195/2001 Sb. je nesprávný, neboť toto nařízení bylo zrušeno nařízením č. 232/2015, o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci. Dle soudu chybný odkaz na nařízení č. 195/2001 Sb., ani uvedení pojmu „tepelná práce“ opět nemá vliv na zákonnost ani věcnou správnost napadeného rozhodnutí. K nemožnosti vznášet námitky k ochraně svých ekonomických zájmů a k ochraně veřejných zájmů se soud již vyjádřil shora. Žalobcem navrhovaný důkaz stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009 soud nepovažoval s ohledem na shora uvedené za potřebné provést, ve věci se nejednalo o sporné skutkové otázky, které by bylo potřeba dokazováním objasnit, jednalo se o výklad právních norem, k němuž je zásadně soud nadán.

O druhém žalobním bodu, v němž žalovaný namítal rozpor rozhodnutí se zákonem o ochraně ovzduší, soud uvádí následující. Podle § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší účinného do 31. 8. 2012 byly *právníkové a fyzické osoby povinny, je-li to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít*

centrálních zdrojů tepla, popřípadě alternativních zdrojů, pokud je jejich provozování v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. Současně jsou povinny ověřit technickou a ekonomickou proveditelnost kombinované výroby tepla a energie. Obdobnou povinnost zakotvil zákon na ochranu ovzduší č. 201/2012 Sb. s účinností od 1. 9. 2012. Dle § 16 odst. 7 uvedeného zákona ve znění ke dni vydání rozhodnutí stavebního úřadu Právnická a fyzická osoba je povinna, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. Toto ustanovení se od 1. 1. 2017 změnilo zákonem č. 369/2016 Sb. účinným od 1. 1. 2017 takto: Právnická a fyzická osoba je povinna, je-li to technicky možné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. To neplatí, pokud energetický posudek prokáže, že využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem, není pro povinnou osobu ekonomicky přijatelné.

Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s příslušnými ustanoveními zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů porušení povinnosti plynoucí stavebníku ze shora cit. ustanovení, je nutno uvést, že tato případná nezákonnost má vztah k zájmům chráněným zákonem na ochranu ovzduší. Žalobce je přitom právnickou osobou, vlastníkem SZTE a dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru ve stavebním řízení, jednalo se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolené stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publ. SJS 888/2001). Žalovaný pak správně dovodil, že žalobcova námitka směřující do porušení zákona o ovzduší jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona a správně se souladem stavebního povolení s cit. ustanovením zabýval v rámci posouzení zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Ani v žalobě se žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71.

Zdejší soud setrvává na názoru, že shora cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší zakotvující povinnost fyzickým a právnickým osobám využít pro vytápění teplo z CZT, resp. SZTE či jiného zdroje, který není stacionární, při naplnění zákonem stanovených podmínek, není koncipováno k ochraně žalobcovy SZTE a nezakládá žalobci žádné veřejné právo zásobovat fyzické či právnické osoby tepelnou energií, ani právo, aby jako vlastník SZTE vystupoval k ochraně veřejných zájmů na úseku ochrany ovzduší, a proto by snad porušení stanovené povinnosti dle zákona o ochraně ovzduší mohl žalobce s úspěchem před správním soudem namítat. Nemožnost úspěšně uplatňovat žalobní námitku tohoto typu konstatovaly i shora cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu, jež zdůraznily nutnost posoudit změnu způsobu vytápění stavby z hlediska ekonomické přijatelnosti pro stavebníka, když ekonomické zájmy žalobce nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny. Žalobce tak nemůže namítat ani nesprávný způsob doložení nákladů na vytápění jiným způsobem než ze SZTE. Proto soud nevyhověl návrhu žalobce a nedoplnil dokazování jím označenou listinou, neboť se vztahovala ke způsobu, jakým mají být porovnávány ceny vytápění. Pro

úplnost soud dodává, že v žádném případě nepopírá závěry prezentované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 1 As 16/2006 (nelze si nepovšimnout, že se jednalo naopak o případ, kdy se soudní ochrany domáhal stavebník, jemuž nebylo vydáno stavební povolení k výstavbě vlastní plynové kotelny), svou argumentaci však staví na tom, že žalobce není jako vlastník SZTE oprávněn s úspěchem vznášet námitku nezákonnosti správních rozhodnutí z důvodu porušení cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší.

K *třetímu* žalobnímu bodu, který se týkal absence územního řízení, soud uvádí, že námitka nesprávného procesního postupu nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl s úspěchem vznést toliko v územním řízení a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení stavebním. Soud dále doplňuje, že žalovaný se opakovaně vyjádřil v tom směru, že předmětem stavebního řízení, které je návrhové, není samotné odpojení předmětného domu od SZTE, neboť to následuje po ukončení soukromoprávního vztahu mezi odběratelem a žalobcem, s tím, že případné odstranění žalobcova zařízení z předmětného bytového domu je v kompetenci žalobce a vyžaduje ohlášení. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí.

Soud nakonec neshledal ani porušení procesních práv žalobce, které žalobce uplatnil ve *čtvrtém* žalobním bodu. K otázce odmítnutí odvolacích námitek z důvodu jejich uplatnění nad rámec ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona se již soud vyjádřil.

Soud dále nesouhlasí se žalobcem v tom, že by postup odvolacího orgánu podle ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, podle něhož *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska*, nebyl podmíněn odvolacími námitkami a odvolací orgán by musel dle cit. ustanovení postupovat vždy, přezkoumává-li dle § 89 odst. 2 správního řádu soulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, se zákonem. Dovodil-li žalovaný, že odvolací námitky žalobce týkající se závazných stanovisek dotčených orgánů státní správy nesměřují k ochraně jeho věcných práv, neboť s jejich namítanou nezákonností a neúplností žalobce nijak nespojil zásah do svých práv, s čímž se soud plně ztotožnil, nebyl žalovaný povinen v odvolacím řízení postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu a nestíhala ho povinnost vyžádat si potvrzení nebo změnu těchto stanovisek ani iniciovat přezkumné řízení, jak se toho žalobce dovolává. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce, žalobcem zmíněná stanoviska se jeho práv nijak nedotýkala. Shodně ve vztahu k vznášení námitek proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, jež zabezpečují ochranu zájmů dle zvláštních právních předpisů, judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. Žalovaný nezatížil odvolací řízení vadami, pokud si nevyžádal potvrzení či změnu stanoviska Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí, neboť žalobce v tomto směru svoje výhrady nespojil s dotčením svých věcných práv, k jejichž ochraně byl dle ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona oprávněn. Znovu lze zdůraznit, že žaloba proti správnímu rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. je prostředkem k ochraně vlastních veřejných práv, nikoli nástrojem obecné kontroly zákonnosti napadeného správního rozhodnutí ze strany soudu.

Argumentace k nemožnosti žalobce vznášet námitky ve veřejném zájmu byla již rozvedena shora. Na tomto místě lze zdůraznit, že k odpojení daného objektu od žalobcovy SZTE nedochází přímo a jediné rozhodnutím správních orgánů. Znovu je třeba zdůraznit, že vztah žalobce a stavebníka k dodávce tepelné energie byl vztahem soukromoprávním, založeným na smlouvě o dodávce tepelné energie, který může být zákonným způsobem ukončen, a ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamená automatickou dodávku tepelné energie do předmětného bytového domu právě z žalobcovy SZTE a tudíž zamezení negativních vlivů na žalobcovu SZTE, které žalobce zdůrazňuje. Soud znovu oponuje žalobci, že by soukromoprávní rovina vztahu mezi žalobcem jako dodavatelem tepelné energie a stavebníkem jako odběratelem byla čistě formálním důsledkem připojení objektu na SZTE. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění zákonných podmínek podle cit. ustanovení. Je třeba se ohradit proti žalobcovu tvrzení, že správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení změny způsobu vytápění předmětného domu z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, byla zajištěna právě ve spolupráci s dotčenými správními orgány, pokud jim zvláštní zákony toto postavení přisuzovaly, a po posouzení povolované stavby z hlediska územní energetické koncepce (byť s limity popsány shora) a zákona o ochraně ovzduší. Ve spojení s tím soud dodává, že proto neshledal ani porušení základních zásad správního řízení, jak žalobce nakonec víceméně v obecné rovině zmínil.

VII. Závěrečné posouzení a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce vyjádřil svůj souhlas a žalovaný svůj nesouhlas nevyjádřil ve stanovené lhůtě.

Obiter dictum si soud dovoluje (shodně jako ve svých předchozích rozsudcích týkajících se stavebních povolení změny způsobu vytápění bytových domů) poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic do SZTE, včetně případných investic do rekonstrukce či modernizace části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy absolutně neupřednostňuje, byť stanoví, že jsou budovány a provozovány ve veřejném zájmu, a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li být již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní, a tedy i smluvní volnost mezi odběratelem a dodavatelem tepelné energie, omezeny, jsou úvahami *de lege ferenda* a věci moci zákonodárné.

Dále si soud dovoluje poznamenat, že odůvodnění rozsudku je víceméně shodné s odůvodněními předchozích rozsudků, jimiž bylo rozhodováno o žalobách žalobce. Toto je výrazem nikoli formálního přezkumu věci ze strany soudu, ale shodným vytyčením žalobních bodů žalobcem, a tedy jistou typovostí žalob, kterými se žalobce v podstatě brání hromadnému úbytku odběratelů jím vyráběné tepelné energie, nikoli konkrétnímu dotčení svých věcných práv v tom kterém případě povolované plynové kotelny.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 22. února 2018

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu